

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ത്രയോവിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ത്രയോവിംശഃ സർഗഃ ||

ശ്രീരാമേണ ലക്ഷ്മണം പ്രതി വിനാശസൂചകാനാം ലക്ഷണാനാം
വർണനം ലങ്കാം പ്രത്യാക്രമണം ച

നിമിത്താനി നിമിത്തജ്ഞാ
ദൃഷ്ട്യാ ലക്ഷ്മണപൂർവജഃ |
സൗമിത്രിം സമ്പരിഷ്ഠ്യ
ഇദം വചനമബ്രവീത് || 6.23.1 ||

പരിഗൃഹ്യാദകം ശീതം
വനാനി ഫലവന്തി ച |
ബലൗഘം സംവിദജ്ജ്യമം
വ്യൂഹ്യ തിഷ്ഠേമ ലക്ഷ്മണ || 6.23.2 ||

ലോകക്ഷയകരം ഭീമം
ഭയം പശ്യാമുപസ്ഥിതം |
പ്രബർഹണം പ്രവീരാണാ -
മൃക്ഷവാനരരക്ഷസാം || 6.23.3 ||

വാതാശ്ച കലുഷാ വാന്തി
കമ്പതേ ച വസുന്ധരാ |
പർവതാഗ്രാണി വേപന്തേ
പതന്തി ച മഹീരുഹാഃ || 6.23.4 ||

മേഘാഃ ക്രവ്യാദസങ്കാശാഃ
 പരുഷാഃ പരുഷസ്വനാഃ |
 ക്രൂരാഃ ക്രൂരം പ്രവർഷന്തി
 മിശ്രം ശോണിതബിന്ദുഭിഃ || 6.23.5 ||

രക്തചന്ദനസങ്കാശാ
 സന്ധ്യാ പരമദാരുണാ |
 ജ്വലതഃ പ്രപതത്യേത -
 ദാദിത്യാദഗ്നിമണ്ഡലം || 6.23.6 ||

ദീനാ ദീനസ്വരാഃ ക്രൂരാഃ
 സർവതോ മൃഗപക്ഷിണഃ |
 പ്രത്യാദിത്യം വിനർഭന്തി
 ജനയന്തോ മഹദ്ഭയം || 6.23.7 ||

രജൻയാമപ്രകാശസ്തു
 സന്താപയതി ചന്ദ്രമാഃ |
 കൃഷ്ണരക്താംശുപർയന്തോ
 ലോകക്ഷയ ഇവോദിതഃ || 6.23.8 ||

ഹസ്യോ രുകേഷ്വപ്രശസ്തുശ്ച
 പരിവേഷസ്തു ലോഹിതഃ |
 ആദിത്യേ വിമലേ നീലം
 ലക്ഷ്മ ലക്ഷ്മണ ദൃശ്യതേ || 6.23.9 ||

രജസാ മഹതാ ചാപി
 നക്ഷത്രാണി ഹതാനി ച |
 യുഗാന്തമിവ ലോകാനാം
 പശ്യ ശംസന്തി ലക്ഷ്മണ || 6.23.10 ||

കാകാഃ ശ്യേനാസ്തമാ നീചാ
 ഗൃധ്രാഃ പരിപതന്തി ച |
 ശിവാശ്ചാപ്യശൂഭാൻ നാദാൻ
 നദന്തി സുമഹാഭയാൻ || 6.23.11 ||

ശൈലൈഃ ശൂലൈശ്ച ഖഡ്ഗൈശ്ച
 വിമുക്തൈഃ കപിരാക്ഷസൈഃ |
 ഭവിഷ്യത്യാവൃതാ ഭൂമി -
 ര്മാംസശോണിതകർഭമാ || 6.23.12 ||

ക്ഷിപ്രമദ്യൈവ ദുർധർഷാഃ
 പുരീം രാവണപാലിതാം |
 അഭിയാമ ജവേനൈവ
 സർവൈർഹരിഭിരാവൃതാഃ || 6.23.13 ||

ഇത്യേവമുക്ത്യാ ധൻവീ സ
 രാമഃ സംഗ്രാമധർഷണഃ |
 പ്രതസ്ഥേ പുരതോ രാമോ
 ലങ്കാമഭിമുഖോ വിഭുഃ || 6.23.14 ||

സവിഭീഷണസുഗ്രീവാഃ
 സർവേ തേ വാനരർഷഭാഃ |
 പ്രതസ്ഥിരേ വിനർഭന്തോ
 ധൃതാനാം ദ്വിഷതാം വധേ || 6.23.15 ||

രാഘവസ്യ പ്രിയാർഥം തു സുതരാം വീര്യശാലിനാം |
 ഹരിണാം കർമചേഷ്ടാഭിസ്തുതോഷ രഘുനന്ദനഃ || 6.23.16 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 യുദ്ധകാണ്ഡേ ത്രയോവിംശഃ സർഗഃ ||